Projectvoorstel vroegsignalering schulden bij jongeren

23 augustus 2021

BINDKRACHT 10

Aanleiding

De financiële gevolgen van corona zijn, naast zzp-ers, het meest merkbaar bij jongeren. Terwijl in het algemeen de bij de BKR geregistreerde betalingsachterstanden afnemen, blijkt het bij jongeren juist te zijn toegenomen.[1] Op zich niet verwonderlijk, aangezien veel jongeren in de horeca werken en tijdelijke contracten hebben. Weliswaar trekt de economie aan en is er op dit moment meer werk dan werklozen, de schulden zijn niet zo maar opgelost.
Om te voorkomen dat beginnende schulden problematisch worden is het van belang vroegtijdig in contact te komen met deze jongeren om een hulpaanbod te doen. Jongeren hebben een lager inkomen en een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Jongeren weten vaak niet de weg naar (schuld)hulpverlening. Schuldenstress kan hun 'doenvermogen' en motivatie negatief beïnvloeden, waardoor op lange termijn een negatief domino-effect op andere levensterreinen kan ontstaan. Het kan gevolgen hebben voor werk, studie en sociale uitsluiting tot gevolg hebben wat jongeren in een kwetsbare positie brengt.

Beginnende achterstanden

Verhuurders, energiebedrijven, het waterbedrijf en zorgverzekeraars zijn met ingang van 1 januari 2021 wettelijk verplicht om beginnende achterstanden aan de gemeente te melden. Uit de praktijk blijkt dat de zorgverzekering het eerste is wat de jongere bij financiële problemen niet zal betalen. De adresgegevens kunnen worden gebruikt om de jongeren actief te benaderen. Eerst met een brief en als dat geen respons oplevert, outreachend door aan te bellen. Op dit moment worden door de zorgverzekeraars maandelijks ongeveer 29 adressen aangeleverd van jongeren met een beginnende premieachterstand.

Het is te verwachten dat bij veel jongeren een van de ouders officieel de verzekeringnemer is en de jongere de verzekerde. Dat is het geval wanneer de jongere vanaf 18 jaar niet zelf een verzekering afsluit. De verzekering blijft dan op naam van de ouder staan. Dit betekent dat als er een betalingsachterstand is, de ouder de debiteur is, terwijl de jongere aanspraak maakt op zorgtoeslag. Uit navraag bij de zorgverzekeraars is gebleken dat deze informatie niet mag worden geleverd.

Bekend probleem onder jongeren is dat er geen zorgtoeslag wordt aangevraagd. Maar ook hiervoor geldt dat de adressen van deze jongeren, vanwege het ontbreken van een wettelijke grondslag, niet geleverd kunnen worden.

Mocht de jongere op kamers wonen dan kunnen er achterstanden zijn op de andere vaste lasten. Ook kamerverhuurbedrijven zijn per 1 januari wettelijk verplicht beginnende achterstanden aan de gemeente te melden.

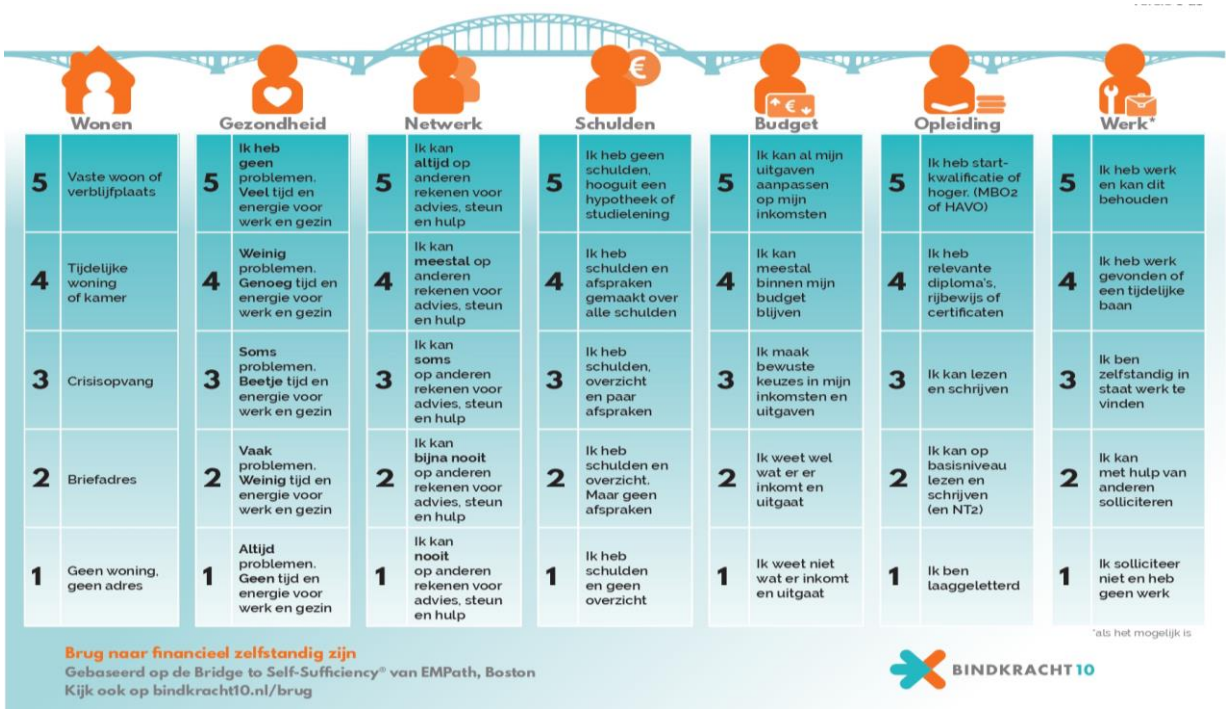
Werkwijze

Voor de werkwijze in dit project wordt aansluiting gezocht en vindt afstemming plaats met Op de rit. Aan de hand van de adressen worden de jongeren actief benaderd, eerst schriftelijk en vervolgens persoonlijk aan de deur.
De wijze waarop het leggen van het eerste contact gebeurt is cruciaal voor het vervolg, of de

[1] Kredietbarometer: daling geregistreerde betalingsproblemen, nieuwsbericht BKR 15 maart 2021

jongere hulp wil aanvaarden. De jongere vraagt immers niet zelf om hulp. De financieel coach gaat samen met een jongerenwerker op pad. Deze combinatie heeft een aantal voordelen:

- Door met z'n tweeën het gesprek te voeren loopt het contact leggen makkelijker. Wanneer de ene medewerker het gesprek voert en er wordt afhoudend gereageerd, kan de andere medewerker mogelijk een 'haakje' vinden om wel binnen te komen
- Expertises vullen elkaar goed aan, waardoor meerdere leefgebieden aan bod komen. Naast schulden en inkomen kijken we ook naar wonen, gezondheid, sociaal netwerk, participatie, opleiding en werk. Zie hiervoor de brug naar financiële zelfstandigheid (mobilty mentoring).

- Jongerenwerkers sluiten goed aan bij de leefwereld van jongeren wat een voordeel kan zijn in het contact maken.
- Wanneer de jongere nog thuis woont vraagt dit in de aanpak extra aandacht. Hoe ga je om met de ouders? Vanuit het jongerenwerk is hier ervaring mee als het gaat om meldingen van overlast en leerplicht.

Wanneer de jongere hulp wil bij zijn financiën zal de financieel coach, doorgaans in een beperkt aantal contacten, de jongere hierbij op weg helpen. De werkzaamheden omvatten:

- Het in kaart brengen van de financiële situatie en overige hulpvragen. Samen met de jongere wordt een budgetoverzicht en een schuldenoverzicht gemaakt.
- Een voorzieningencheck
- Opstellen plan van aanpak met beschikking
- Op basis van convenantafspraken bij de schuldeiser melden dat er een plan van aanpak is.
- Treffen van een betalingsregeling
- Inzet ondersteunende hulpverlening indien nodig (bijvoorbeeld R75).

Als het huisbezoek blijkt dat sprake is van problematische schulden waarbij intensievere hulp nodig is, zal de jongere via een warme overdracht worden doorgeleid naar Opjezelf/Just.

Wanneer er vragen liggen vanuit opleiding, participatie en werk zal dit vanuit het regulier jongerenwerk worden opgepakt.

Verantwoording

Om zicht te krijgen op de resultaten van dit project worden verschillende gegevens geregistreerd, w.o.:

- Leeftijd
- Leefsituatie
- Bron van inkomen
- Omvang schulden
- Type schulden
- Plan van aanpak
- Ontwikkeling op andere leefgebieden (zie brug mobility mentoring)
- Resultaten inzet jongerenwerk
- Bereikcijfers
- Aantal gesprekken

Looptijd en financiering

De looptijd van het project is van 1 oktober 2021 t/m 31 december 2022. Op dit moment wordt door de zorgverzekeraars maandelijks gemiddeld 29 adressen aangeleverd van jongeren met een premieachterstand.

Op basis van dit aantal is een inschatting gemaakt van de benodigde formatie. Een aantal factoren zijn lastig in te schatten:

- Hoeveel tijd kost het per jongere om in contact te komen?
- Hoeveel jongeren worden daadwerkelijk bereikt?
- Wat is de omvang van de problematiek, hoeveel gesprekken zijn nodig?

Het vierde kwartaal 2021 kan gebruikt worden om proefondervindelijk beter zicht te krijgen op wat mogelijk is.

Op basis van de berekening zoals hierna vermeld is het volgende budget nodig.

Totaal benodigd budget

2021 vierde kwartaal:	€ 30.555,-
2022	€ 122.220,-

Berekening benodigde formatie

Activiteit	**Norm**		**Financieel coach**	**Jongerenwerker**
Aantal adressen per maand	29			
Contact zoeken per adres (uren)	0,75	x		
			21,75	21,75
1e gesprek				
Verwacht percentage 1e gesprek	50%			
Aantal gesprekken	15			
1e gesprek incl. registratie, reistijd	1,5	x		
			21,75	21,75
2e gesprek				
Verwacht percentage 2e gesprek	75%			
Aantal gesprekken	11			
2e gesprek incl. registratie, reistijd	1,5	x		
			16,31	
2 extra gesprekken				
Verwacht percentage 2 extra gesprekken	75%			
Aantal jongeren	8			
2 gesprekken incl. registratie, reistijd	4,5	x		
			36,70	+ +
Totaal			96,52	43,50

Benodigde inzet per maand

Inzet per maand (uren)	140
Productieve uren 1 fte op jaarbasis	1400
Benodigde fte per maand	1,2
- inzet financieel coach	0,8
- inzet jongerenwerk	0,4

Integrale kostprijs

Per uur € 72,75
Per fte 72,75 x 1.400 = € 101.856,—
Totale kosten voor 1,2 fte